

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 28. aprila 1939

Štev. 9

Hoteti je treba

Brez dobre volje res nič ne gre. Zastonj so vsa najboljša navodila in nasveti, če potem nočeš sam nič storiti, če se zanašaš le na neko slepo srečo, ki pa te seveda kaj rada pusti na cedilu. O tem smo se prav lansko leto zopet enkrat temeljito prepričali.

Lani smo imeli hmeljarji res pravo ušivo leto. Menda so se vse rastlinske uši zaletele prav na hmelj, saj jih je bilo spomladi krilatih kar cele roje okoli hmeljišč in v mnogih nasadih je bilo mlado, nežno hmeljsko zelenje kar črno od njih in proti svoji navadi so se spravile celó nad starejše liste in poganjke. Zato ni čudno, da je nekatere nasade ta golazen tako uničila, da so dali le malo ali pa tudi prav nič pridelka. Seveda so potem mnogi tarnali, da jim nihče ni povedal, kako in kaj je treba ter iskali krivca povsod, le na svoji lastni brezbriznosti in fistemu nesrečnemu zaupanju v slepo srečo ne. Pa človek je že tak: tudi če se zaveda, da je sam kriv svoji nesreči, vedno skuša zvaliti krivdo na drugega in se tako nekako sam pred seboj opravičiti. Podbregarjev Tone je bil hudo bolan in zdravnik ga je na vse pretege silil v bolnico, češ da ga bodo tam operirali pa bo spet zdrav. Pa ni hotel. In je umrl. Težko se je ločil od svoje Ivanke in ji še pred smrtjo zatrjeval, da je zdravnik kriv njegovega konca, ker ga ni primoral k operaciji. Da, da, hoteti je treba!

Tudi glede uši je bilo lani tako. Vsak bi lahko obvaroval svoje nasade — če bi le res hotel. Saj smo dovolj ropotali v našem listu, opozarjali na silno nevarnost, klicali na boj zoper to nadlogo ter priporočali uspešna sredstva in način zatiranja. Po vseh hmeljarskih občinah je celó oblast javno razglasila, kako velika nevarnost preti našemu hmelju od uši in kako jih je treba zatirati. Mnogi so poslušali in rešili nasade večje škode, mnogi

pa vzlic vsemu ne, ali pa so pričeli z obrambnim delom šele potem, ko je bilo že prepozno. In če si kdo še ni bil na jasnem, je dobro vedel, kje dobi vsa potrebna navodila. Toda če kdo noče, je še mnogo huje, kakor pa, če ne more. Bili so hmeljarji, ki imajo doma prvovrstne škropilnice, pa niso škropili, češ, uši bodo že same izginile kakor navadno doslej. Zopet drugi pametnejši pa so si celó izposodili škropilnice, škropili, uničili uši in rešili pridelek. Sicer pa je v tem pogledu prav zanimiv dopis, ki ga je še lani poslal našemu hmeljarskemu nadzorniku neki manjši hmeljar, ki ga je potem odstopil nam in ki se glasi dobesedno takole:

HMELJARJI!

Vsak kmetovalec in še prav posebno hmeljar mora vedeti, da je najcenejše tisto gnojilo, ki prinese največ koristi, a to je

ČILSKI SOLITER

najboljše dušičnato gnojilo, ki se trosi spomladi za gnojenje vseh kulturnih rastlin, posebno dobro pa deluje pri hmelju.

Okoli vsake korenike hmelja je treba potrositi po 1 žlico čilskega solitra takoj, ko hmelj odžene iz zemlje. Drugi enaki obrok je treba dati h koncu maja in morebiti tretji, če je to potrebno, h koncu junija ali v začetku julija.

Torej s porabo le male količine tega gnojila dosežemo obilen uspeh.

Nova pošiljka čilskega solitra je prispela dne 15. marca t. l. naravnost iz Chile na Sušak, in to v navadni in granulirani obliki.

Čilski soliter prvovrstne kakovosti se dobi po ugodni ceni pri Kmetijski družbi v Celju in Mariboru, v trgovini J. Krašovic in I. Vizovišek v Žalcu ter M. Krašovic v Braslovčah.

Vagonske pošiljke in vsa potrebna navodila pa razpošilja I. Cerinić, Karlovac.

»Z ozirom na Vaš cenj. odgovor na poslano Vam škatlico krilatih (tuši) mušic in pojasnitev o nadaljnjem razvoju škodljivcev hmelja, zlasti pa navodilo za boj zoper škodljivce mi je prišlo v veliko korist, in sicer: Vaše navodilo sem dobro prečital in ravnal se po navodilu, nadalje Vaš cenj. nasvet sem tudi dalje priporočal, torej jaz in dva druga posestnika smo se ravnali tako in pridno škropili nasade, kateri so bili zelo napadeni, dočim so se drugi smejali, ko smo ga škropili tretjič, a pozneje so pa le opazili, da so njihove rastline malo porjavile in so začele hirati, dokler niso vrhi spremenili smer, in sicer dol, a ne gor. Pritečejo eden za drugim k meni, da bi tudi oni škropili, kako in kaj, ko so uvideli, da sem jaz imel velik uspeh od škropljenja, kar se še danes vidi, da imamo mi trije posestniki, jaz, Ml. in M. prav lep hmelj, dočim širša okolica ne bo imela niti četrtilne pridelka, posebno eden moj sosed ima 2500 hmelja, ga ne bo imel 40 škafov.

Važnost čitanja Slovenskega hmeljarja, katerega toplo priporočam, me je Ml. prosil, da bi mu naročil list ter prosim, da pošljete prvo številko Slovenskega hmeljarja na naslov: Ml. L. P. p. V.

Moja želja je nadalje, če bi bilo mogoče, da bi se hmeljski škodljivci tudi ilustrirali vsaj enkrat na leto, da bi hmeljarji tudi dobro poznali škodljivce, ker vsak hmeljar bo prej opazil škodljivce ter se zavedel, da takojšnji boj je cenejši in učinkoviti z škropljenjem, ker letos jih je precej izučilo in s strahom gledajo v bodočnost, ker hmelja ne bodo imeli, meni pa pravijo: kaj ti, ko imaš lep hmelj, sem jim takoj povedal, da bi tudi jaz ne imel lepega hmelja, ko bi ne čital Slovenskega hmeljarja, da naj si ga vsak hmeljar naroči in se mu bo dobro izplačal.

Za Vaš cenj. nasvet, katerega ste mi pošto-obratno poslali, se Vam iskreno zahvaljujem ter beležim z hvaležnim spoštovanjem — P. P. v V., 3. VIII. 1938.«

Tako piše torej ta mož, ki se je pravočasno spomnil, kje mora iskati pomoči, jo tudi našel in smatral potem za svojo dolžnost, to tudi priznati.

Da, da, hoteti je treba, pa gre. Trije so hoteli in pridelali le malo manj kakor druga leta, ostali pa so uvideli potrebo šele potem, ko je bilo že vse prepozno. Ne iščimo potem krivca, da opravičimo svojo brezbržnost, temveč iščimo raje vedno pomoči takoj, ko opazimo nevarnost. Najbolj važno in nujno je gasiti požar, če ti gori hiša, požigalca boš iskal že potem, če se ti niso le saje vnele in požigalca sploh ni.

Tako je torej, hmeljarji! In čemu pišemo vse to? Za to, da letos ne bo nikogar, ki ne bo takoj gasil, zatiral boleznin in škodljivcev, če bo treba. Le spomnimo se na ono leto, ko nam je dala peronospora tako temeljito po glavi. Pa se nas je že leta in leta prej opozarjalo na silno nevarnost te bolezni, toda nismo se je hoteli obraniti. Potem pa smo začeli boj zoper peronosporo in videli, da je uspešen. Toda zadnja leta smo zopet popustili. Pa nikarte misliti, da je peronospora izginila. O ne, prav gotovo ne! Stalno preži in čaka ugodne prilike. Le prvovrstnih škropilnic in bakrenega škropila se tako boji, da ne upa na plan. Toda če ne bomo zaščitno škropili, se bo kaj hitro zopet ponovilo leto 1934, ko nam je peronospora tako temeljito skvarila ves pridelek, da smo ga prodajali globoko izpod parifete. Glede peronospore pa sploh pride v poštev le zaščitno škropljenje, nastali požar pogasiti se ne dá več. Zato pa škropimo vsi, prav vsi prvič zaščitno proti peronospori z 1 % raztopino bakrenih sredstev takoj, ko je hmelj privezan in 1 m visok; poškopimo temeljito s fino meglo vse zelenje hmelja in še zemljo okoli rastline, kajti s tem prvim škropljenjem si prihranimo mnoga poznejša, ker z njim bolezen že v kali zatremo.

Da, da, hmeljarji, hoteti je treba, pa bo šlo. Ne podcenjujmo nevarnosti peronospore in zaščitimo hmelj pravočasno zoper to zahrbtno bolezen. Zatirajmo pravilno takoj, ko se pojavijo, tudi vse druge škodljivce hmelja, pa bomo pridelali obilo prvovrstnega blaga in izkupili tudi lepo vsoto zanj. Kdor ne ve, kako in kaj, pa naj vpraša pravočasno ustmeno ali pismeno; saj so nam končno le postavili nekoga, ki že leta in leta živi za naš hmelj in ki še nikdar nikomur ni odrekel dobrega pojasnila in nasveta.

Za dober hlevski gnoj

(Konec)

V opisanem kupu sedaj gnoj zori, to se pravi, da se stelja in blato razkraja v rastlinske hranilne snovi. Ker pa je kup stlačen in pokrit, najdražja hranilna snov, dušik, ne more izpuhteti in ostane ohranjen v gnoju. Zorenje traja najmanj štiri mesece in šele potem je gnoj res sposoben za gnojenje. Ko potem začnemo voziti gnoj na polje in tak kup načnemo, takoj opazimo, da je gnoj v kupu dobro vležan, ves enakomerno vlažen, masten in temne barve ter da se iz njega širi oster vonj po amonijaku. Vsak kmet, ki bo šel mimo, bo brez pomisleka potrdil, da je to res gnoj, ki bo nekaj zalegel.

Kmečko gospodarstvo na gnoju stoji, pravi že star pregovor in to velja tudi za hmeljarsko. Zato pa ne smemo voziti niti na njive in travnike, še mnogo manj pa v hmeljišča, le preperele stelje, pomešane s suhim živalskim blatom, temveč res dober gnoj, ki ga napravimo v urejenem gnojišču na opisani način. Tako napravljanje dobrega gnoja prav nič ne stane in tudi dela da kaj malo, le nekoliko dobre volje in reda je treba pa gre. Nekateri, ki znajo ceniti hlevski gnoj, si ga pripravljajo na opisani način že več let, in to v zasilnem ali pa v betonskem gnojišču. Pa imajo vedno dobro zagnojeno zemljo, ki je za dober gnoj prav hvaležna ter tudi brez vsakih umetnih gnojil dá prvovrstne in obile pridelke, s katerimi bi gotovo bil zadovoljen tudi vsak drug kmet, še prav posebno pa hmeljar.

Tako torej, hmeljarji. Ne odlašajmo prav nič več, temveč si čimprej uredimo gnojišča, betonska ali zasilna in ravnajmo potem z gnojem pravilno, da bomo dobili res dobro vležan hlevski gnoj! S takim gnojem gnojimo potem naša hmeljišča redno najmanj vsako četrto jesen na široko po nasadu, vsaj sto stofov na tisoč rastlin in spravimo gnoj tudi takoj v zemljo. Potem nam bodo dala tudi naša hmeljišča dosti več in pridelali bomo res blago, s katerim se glede kakovosti ne bo lahko kosal še kak drug hmelj na tem božjem svetu.

Razno

Produkcija piva v Angliji še narašča in je znašala lani 29,868.943 hl, dočim predlani le 29,200.770 hl, lani torej za 668.173 hl, to je 2,3 % več.

Konsum piva povprečno na enega prebivalca letno je znašal po zadnjih statističnih podatkih v letu 1936 v Belgiji 175 l, v Angliji 84 l, v Nemčiji 59 l, na Danskem 56 l, v Švici 50 l, v Češkoslovaški 49 l, na Švedskem 41 l, v Avstriji 33 l in v Franciji 27 l. Sorazmerno je konsum piva slej ko prej največji v Belgiji, najmanjši pa v Bolgariji, kjer znaša povprečno letno na enega prebivalca komaj pol litra.

Konsum piva na Japonskem je znašal lani 2,672.460 hektolitrov, to je za 389.554 hl ali 17 % več kakor v letu 1937. Konsum piva se je povečal zlasti v zasedeni Kitajski, kjer se neverjetno hitro širi.

Konsum piva v Nemčiji je znašal lani samo v predelih stare Nemčije 47,089.323 hl, to je za 4,145.637 hl več kakor v letu 1937. Poleg tega je znašala produkcija piva v bivši Avstriji in v sudetskih krajih tudi še kakih 5,000.000 hl, tako da je skupna produkcija piva v sedanji veliki Nemčiji znašala kakih 52,000.000 hl. Poraba hmelja za to količino piva bo znašala kakih 125.000 stofov.

*Želite lep, zelen in težak
hmelj s prijetno aromo?*

*Gnoj'te z
NITROFOSKALOM I
NA 100 SADIK — 25 KG*

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Obrezovanje hmelja je končano in tudi hmeljevke so v veliki večini že postavljene. Pomladanska dela v hmeljiščih so v polnem teku. Rastlina je v zgodaj obrezanih nasadih dobro odgnala in sem ter tja je že dosegla opore. Vreme je sicer lepo, vendar je padlo v zadnjem času nekoliko rahlega dežja. Izdatnejši dež bi bil silno potreben močno izsušeni zemlji, ki ji primanjkuje zimske vlage.

Vojvodina: V hmeljiščih se vrše glavna pomladanska dela. Vreme je lepo.

Nemčija: Odoravanje hmelja je v polnem teku, obrezovanje pa pri prav lepem vremenu hitro napreduje. Rastlina je dobro prezimila in kakega mrčesa ali boleznih na njej ni opaziti. — Tržišče je mirno, le nekaj povpraševanja je bilo v preteklem tednu po žateškem hmelju po nespremenjenih cenah. V celotnem žateškem okraju so pridelali lani 77.801 stoť proti 89.443 stoť predlani.

Francija: Pomladanska dela v hmeljiščih so v teku. — Na tržišču je povpraševanje nadalje živahno po nespremenjenih cenah.

Poljska: Povsod se vrše v hmeljskih nasadih pomladanska dela.

Belgija: Tržišče je mirno, cene nespremenjene.

Amerika: Tržišče je nadalje mirno in cene so ostale nespremenjene; nekaj zanimanja je tudi že za letošnji domači pridelek v predprodaji ter je prišlo tudi do več zaključkov po 18–21 din za kg.

Za dobro voljo

Dobra misel.

Sodnik: »Le kako ste mogli ukrasti kolo s pokopališča?«

Obtoženec: »Mislil sem, da je od koga, ki je tam pokopan.«

Zadel je.

»Že zopet si padel na izpitu. Temu je gotovo kriva kakšna ženska.«

»Da, res je. Nisem vedel, kdaj je vladala Katarina Velika.«

Prihrdilo.

Miha: »Ali se ti ne zdi, da na tej sliki izgledam zelo neumno?«

Jaka: »Ne, slika je čisto naravna.«

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUOMINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT RMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALCIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice